

Droogte Innovatie Fonds:

Evaluatie van het potentieel van lokale maatregelen voor watercaptatie en -opslag voor de landbouw in Limburg

Met uitzondering van 2021, waren de **voorbije zomers droog tot zeer droog**. Hoe kan het **gewas in periodes van droogte van voldoende water** voorzien worden? De doelstelling van deze studie is om het potentieel van verschillende lokale maatregelen voor watercaptatie en -opslag te evalueren voor de landbouw. Deze studie kan zo de landbouwer helpen bij het maken van de beslissing voor het al dan niet toepassen van een zekere maatregel. **Per maatregel wordt informatie** over de hoeveelheid water die gecapteerd kan worden, de waterkwaliteit, vergunningen, mogelijke financiering,... opgesteld. Verder wordt ook een **kosten-batenanalyse voor irrigatie in de akkerbouw en fruitteelt beschreven**.

Onderstaande tabel geeft een **beknopte samenvatting** weer van de evaluatie van de maatregelen die in deze studie aan bod komen. Elke maatregel heeft zijn voordelen en beperkingen, en of de maatregel aan te bevelen is voor een acute watervraag is vaak afhankelijk van heel wat parameters (bedrijfstype, grootte van de watervraag, waterkwaliteit, transportkost, omgevingsfactoren,...). Een **mix van maatregelen lijkt dan ook het meeste aangewezen**, waarbij zowel ingezet wordt op **alternatieve waterbronnen, waterinfiltratie als efficiënt watergebruik**.

Bij een acute watervraag kan echter geen enkele onderzochte maatregel een onmiddellijk antwoord bieden op de watervraag, tenzij bij pionier-bedrijven die reeds investeerden in de maatregelen. Tot voor kort boden ad hoc afhalingen van effluent een oplossing voor landbouwers, maar deze afhalingen zijn sinds 10 juni 2022 niet meer toegelaten door Aquafin omwille van verontreiniging met PFAS.

Tabel Evaluatie van maatregelen voor watercaptatie- en opslag.

Maatregel	Substantieel watervolume voor irrigatie?	Waterbeschikbaarheid verzekerd?	Verhoogde infiltratie bodem?	Voldoende waterkwaliteit voor irrigatie?	Conflicten met andere doelstellingen integraal waterbeheer?	Bijkomende wateropslag op bedrijf vereist?	Transport nodig?	Vergunning/toestemming nodig?	Subsidiemogelijkheden	Maatregel aan te bevelen voor acute watervraag
Wateropvang op bedrijf - Dakoppervlaktes	Neen	Neen	Neen	Ja	Neen	Ja	☹️	Ja	Ja (VLIF,...)	☹️
Wateropvang op bedrijf - Verharde oppervlaktes	Neen	Neen	Neen	☹️**	Neen	Ja	☹️	Ja	Ja (VLIF,...)	☹️
Wateropvang op perceel - Hellende percelen	Neen	Neen	Ja	☹️	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja (Erosiebesluit, VLIF-NPI,...)	☹️
Peilgestuurde drainage*	NVT	Neen	Ja	NVT	Neen	Neen	Neen	☹️	Ja (VLIF-NPI)	☹️/☹️
Trekpoelen	Neen	Neen	Ja	☹️	Neen	Neen	Ja	Ja	NVT	☹️
Wateropvang in bestaande bekken - Verharde oppervlaktes	Neen	Neen	Ja	☹️	Ja	☹️	Ja	Ja	NVT	☹️
Sorteerwater	Neen	Neen	Neen	☹️	Neen	Ja	☹️	Ja	Neen	☹️
Water van RWZI's	Ja	Ja	Neen	☹️	Ja	Neen	Ja	Ja	NVT	☹️
Water van regenkapten kleinfruit	Ja	☹️	Neen	Ja	Neen	Ja	Neen	Neen	NVT	☹️
Regenwater van industrie - Dak/Verharde oppervlaktes	Neen	Neen	Neen	☹️	Neen	Neen	Ja	Ja	Neen	☹️
Regenwater van industrie - Proceswater	Neen	Neen	Neen	☹️	Neen	Neen	Ja	Ja	Neen	☹️

*Meer onderzoek nodig voor fruitteelt

**☹️ = Afhankelijk van omstandigheden

*Meer onderzoek nodig voor fruitteelt; **☹️ = afhankelijk van omstandigheden.

De volledige studie is beschikbaar via www.agrowaterloketlimburg.be, www.pcfruit.be, www.pibo-campus.be en www.pvl-bocholt.be.